

**КАФЕДРИ
ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ
ТА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ****ШАНОВНІ КОЛЕГИ!**

Щиро вітаю Ваш колектив із 75-річним ювілеєм! Викладацький склад кафедри загальної педагогіки та дошкільного виховання вирізняється досягненнями на ниві національної освіти та міжнародними здобутками, зокрема науковими зв'язками з європейськими університетами. Сім з половиною десятиліть відданої праці кафедра відмінно виконує поставлені перед нею завдання щодо поліпшення й удосконалення навчальної діяльності студентів та підвищення професійного рівня своїх викладачів. І сьогодні Ви займаєте одну з провідних позицій у структурі Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Дорогі колеги! За цей час Ви пройшли нелегкий шлях свого становлення та розвитку, багато чого досягли, і нам з Вами є чим пишатися. Ви довели, що здатні йти вперед навіть у найскладніші часи, перемагати та гідно представляти наш університет на міжнародному рівні.

Хай цей життєвий рубіж надихає Вас, додає сил і насаги у подальшій праці! Нехай ніколи не вгасає Ваша творча й ділова активність у сфері педагогіки, виховання і навчання нового покоління спеціалістів та науковців. Хай кафедральне життя повниться радісними новинами, доброзичливими усмішками колег, щасливими поглядами вдячних студентів.

Щиро зичу Вам міцного здоров'я, Божої ласки, усіляких людських гараздів, сонячного майбуття, нових величних звершень і перемог на благо нашої України!

Надія СКОТНА, ректор, професор

**ДО ЮВІЛЕЮ
КАФЕДРИ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Сьогодні кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти – це потужний навчально-науковий центр педагогічної освіти країни, який має міжнародне визнання.

Напередодні ювілею університету ми оглянули стан становлення педагогічного потенціалу кафедри.

Архів короткого довоєнного періоду Дрогобицького учительського інституту відсутній. Доля його невідома.

Згідно з наказом від 01.03.1945 р. завідувачем кафедри педагогіки Дрогобицького учительського інституту і кафедри призначений ректор інституту Іван Миколайович Рудченко.

У 1945 – 1946 н.р. кафедра педагогіки складалася з двох викладачів І.М. Рудченка і І.В. Шкільного, який за сумісництвом був старшим лаборантом.

У листопаді 1946 р. завідувачем кафедри став В. Літнянський (керував кафедрою 8 років). По 13 років завідували кафедрою: Б.Н. Міуров, Н.М. Павленко, 10 років – О.І. Вишневський. Інші завідувачі кафедри: В. Ляшенко, М. Са-

зонов, І. Кومانовський, М. Савчин (були на цій посаді короткі терміни). З 2007 р. завідує кафедрою професор М. Чепіль.

Наукова і науково-методична робота викладачів кафедри педагогіки заслуговує на детальний аналіз, адже вона була і залишається провідним підрозділом університету. Зупинимось на окремих фрагментах цього аналізу.

Доцент Наталя Миколаївна Павленко завідувала кафедрою педагогіки у 1973 – 1986 рр. У центрі уваги кафедри було посилення практичної підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності. Під керівництвом Н. Павленко були розроблені три цільові програми, спрямовані на формування педагогічної компетентності студентів у процесі викладання усіх дисциплін навчального плану, підготовку студентів до виховної роботи у школі. За впровадженням цільових програм проводили постійний моніторинг ректорату. Жаль, що ці програми були тільки у рукописному варіанті. Прагнення до піару тоді було значно меншим, ніж сьогодні.

(Початок. Продовження на 2-ій ст.)

ДО ЮВІЛЕЮ КАФЕДРИ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

(Продовження. Початок на 1-й ст.)

Спільно з навчальною частиною інституту кафедра розробляла різні аспекти управління навчальним закладом, а з Львівським обласним інститутом удосконалення вчителів і Дрогобицьким районним відділом народної освіти – поліпшення якості навчально-виховної роботи в школі. За результатами дослідження були видані: „Матеріали комплексної системи управління якістю підготовки спеціалістів у педагогічних інститутах (у 3-х частинах – 21 др. арк.)”, „Комплексна система управління якістю навчально-виховного процесу в школі” – 19,75 др. арк., де співавтором була Н.М. Павленко.

Кандидат педагогічних наук О. Вишневецький очолює кафедру 1 січня 1990 р., маючи 23 роки стажу роботи у школі і низку науково-методичних праць. Туг він став професором. Його дебютом в універ-

ситеті стала брошура, де були викладені основи перебудови навчально-виховного процесу на демократичних засадах. Омелян Іванович – ініціатор введення 80-хвилинних занять, які академічна громада назвала „вишнівками”. Наукова продукція проф. О. Вишневецького завжди актуальна, спрямована на розбудову української освіти, на формування українського національного виховання, є автором багатьох документів Педагогічного товариства ім. Г. Ващенка.

З 2007 р. кафедрою завідує доктор педагогічних наук, професор Марія Чепіль. Впродовж останніх років кафедра займає одне із перших місць за результатами науково-дослідницької роботи в університеті.

У 2011 році кафедра стала переможцем у номінації „Краща кафедра щодо організації навчальної та методичної

роботи 2010 – 2011 н.р.”. Її склад – 6 докторів наук, професорів, 9 кандидатів наук, доцентів. Кафедра перебудувала навчальний процес на використання нових педагогічних технологій.

Науковці кафедри є членами редколегії фахових видань з педагогічних наук, які видають ВНЗ України і Польщі.

Зараз кафедра працює над такою науковою проблемою „Формування цінностей особистості у європейському освітньому просторі: теорія та практика”.

У 1991 – 2014 році кафедра випустила 28 монографій і стільки ж наукових праць. Кількість наукових статей понад тисячу. Все це підтверджує високий науковий потенціал провідної кафедри університету.

В ювілейний рік бажаємо кафедрі: „Так тримати!”.

Юрій КИШАКЕВИЧ,
професор, проректор з науково-педагогічної роботи

Кафедрі загальної педагогіки та дошкільної освіти – 75

Ми творимо Людину, як скульптор творить свою статую з безформного шматка мarmору: десь в глибині цієї мертвої брили лежать прекрасні риси, які належить добути, очистити від усього зайвого.

Василь Сухомлинський

Сьогодні кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти (до 8 грудня 2008 р. – кафедра педагогіки) – це структурна одиниця соціально-гуманітарного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, який є багатопрофільним навчальним, науково-педагогічним та культурно-освітнім центром в Україні.

Досягнення кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти – це результат напруженої праці, зусиль, ініціативи і творчості не одного покоління науково-педагогічних та методичних працівників, які усвідомлювали, що педагог, вихователь, вчитель, соціальний педагог, практичний психолог є ключовою постаттю у побудові фундаменту освіти і виховання молодого покоління. Її діяльність пов’язана з найбільш визначними подіями та процесами становлення і розвитку вишу. Історично склалося так, що протягом багатьох десятиліть свого існування декілька разів змінювався статус Франкового університету, пріоритети його діяльності, основні завдання, що й зумовлювало зміст, форми і статус роботи кафедри.

Професорсько-викладацький склад кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти утверджує нову ідеологію, яка передбачає забезпечення самоцінності дитинства, переорієнтацію навчання на роз-

виток особистості, формування громадянина України. Її діяльність спрямована на розробку, вдосконалення і впровадження інноваційних форм та методів навчання і виховання, підготовку наукових кадрів. Науково-педагогічними працівниками активно ведеться пошук нових технологій навчання, які існують поряд із традиційними і доповнюють їх на інноваційній основі. Навчальний процес переорієнтовано на використання активних форм і нових педагогічних технологій, які сприяють розвитку рефлексії та креативності майбутнього педагога.

Станом на 1 січня 2015 р. на кафедрі працює 21 викладач. На постійній основі – 19, з них – 6 докторів наук, професорів, 9 – кандидатів наук, доцентів. На засадах зовнішнього сумісництва – 2 доктори наук. За останніх п’ять років викладачами кафедри захищено 4 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук, 4 викладачі отримали вчене звання професора.

Академіками Академії наук вищої освіти України обрані О. Вишневецький (2009) і М. Чепіль (2012). О. Вишневецький нагороджений медалями „За успіхи в науково-педагогічній діяльності” (2010; 2011) і „Будівничий України” (2010), „Медаль Григорія Ващенка” (2000).

Медаллю Національної Академії педагогічних наук України – „Ушинський К.Д.” нагороджена М. Чепіль (2012).

Наукова робота кафедри скеровується на переосмислення засад педагогіки відповідно до нових умов життя. Наукові пошуки сконцентровані на виконанні науково-

дослідницьких тем. Професорсько-викладацький склад був одностайним щодо вибору і виконання однієї теми. У цьому є свої переваги. З одного боку, задекларована тема досліджується різнобічно, з іншого – кожен знаходить свою нішу, а інколи у процесі дослідження наукові зацікавлення перехреснюються.

Проблематика досліджень пов’язана з пошуком шляхів розв’язання актуальних завдань для української педагогічної науки. Зусилля викладачів спрямовані на дослідженні таких тем: „Актуальні питання педагогіки в умовах національно-демократичного відродження в Україні” (1999 – 2001), „Українська національно-демократична педагогіка ХХ століття у контексті завдань сучасного виховання” (2002 – 2004), „Зміст навчання і виховання в умовах реформування освіти” (2005 – 2007), „Українська освіта в контексті трансформаційних суспільних процесів” (державний реєстраційний номер 0108U007644) (2008 – 2012), „Формування цінностей особистості в європейському освітньому просторі: теорія та практика” (0113U001233) (2013 – 2017).

Кафедра здійснює підготовку фахівців у докторантурі за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, відповідно до наказу МОН України № 182 від 16.02.2009 р. Навчання в аспірантурі відбувається за двома спеціальностями: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, відповідно до наказу МОН України № 92 – 802 від 03.12.1998 р.; 13.00.07 – теорія і методика виховання (наказ № 182 від 26.02.2009 р.).

Кафедра є випусковою зі спеціальності „Дошкільна освіта”, отримала ліцензію на підготовку фахівців зі спеціальності „Педагогіка вищої школи”.

Віriamo, що наукові здобутки педагогів Франкового університету, їхні ідеї та пропозиції завжди належно поцінують і будуть застосовуватимуться як на загальнодержавному, так і на загальнонародському рівнях, бо перспектива розвитку України як держави залежить від кожного з нас особисто і всіх разом. Науковці кафедри готують не тільки спеціалістів високого рівня, але й докладають чимало зусиль для виховання молодого покоління, творення Майбутнього Нашої Держави України.

Боже, допоможи нам здійснити цю святую місію!

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Традиційними формами наукової роботи є науково-методичні семінари, “круглі столи”, наукові дискусії, педагогічні наукові читання, майстер-класи, публічні захисти студентських наукових робіт, обговорення дисертацій, наукові конференції, рецензування наукової літератури, проведення наукових конференцій, Днів науки тощо. У їх проведенні беруть участь студенти різних факультетів та інститутів, аспіранти й докторанти кафедри.

Науковці кафедри є членами редколегії фахових видань із педагогічних наук, які видають вищі навчальні заклади України і Польщі. У складі редколегії збірника наукових праць “Людинознавчі студії. Серія Педагогіка”, який, відповідно до рішення Президії ВАК України № 1-03/8 від 11 жовтня 2003 р., є фаховим науково-педагогічним виданням, є М. Чепіль (редактор розділу “Педагогіка”), А. Федорович (заступник редактора), О. Карпенко (секретар редколегії розділу), В. Кемінь. У складі редколегії були О. Кобрій (2005 – 2007), С. Івах (2009 – 2012). Членами редколегії журналу “Молодь і ринок”, який є фаховим із педагогічних наук – М. Чепіль та В. Кемінь (відповідно до постанови ВАК України №2.05/5 від 8 червня 2005 р.). О. Квас і М. Пантюк – члени редколегії наукового щорічника “Пограниччя: Польща – Україні” (з 2013 р.).

Викладачі кафедри є членами редколегії фахових збірників в інших навчальних закладах: О. Квас – “Вісник Львівського національного університету. Серія психологічна (з 2012 р.)”; М. Чепіль – збірника наукових праць “Lubelski Rocznik Pedagogiczny”, який видає Університет Марії-Кюрі Складовської (з 2004 р.), фахового науково-методичного журналу “Гірська школа Українських Карпат” (з 2009 р.), засновником якого є Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, “Наукового вісника Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна” (з 2012 р.).

Виття кафедри у структуру соціально-гуманітарного факультету спонукало до підготовки наукового видання. У 2007 р., за ініціативою М. Чепіль, засновано збірник наукових праць “Вісник соціально-гуманітарного факультету”, в якому публікують статті викладачі, аспіранти, докторанти, студенти, висвітлюють сучасні проблеми педагогічної науки. Членами редколегії збірника є О. Невмержицька та М. Чепіль.

Викладачі кафедри Т. Пантюк, О. Невмержицька, М. Чепіль – члени вченої ради університету; Н. Дудник, С. Івах, Ю. Калічак О. Кобрій, М. Чепіль – члени ради соціально-гуманітарного факультету. Проблеми науково-дослідницької роботи викладачів і студентів, обговорення звітів кафедри, хід та результати виконання наукових досліджень, підготовка наукової та навчально-методичної літератури – далеко не повний перелік питань, у підготовці й обговоренні яких беруть участь члени ради.

Важливим напрямом наукової діяльності викладачів є участь у роботі спеціалізованих учених рад. Це вимагає концентрації зусиль над рецензуванням і експертизою дисертаційних досліджень. Науковці кафедри – члени спеціалізованих вчених рад:

– К 36.053.01 у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки (з січня 2008 р. – О. Вишневський, В. Кемінь, Т. Пантюк, М. Чепіль), з квітня 2010 р. – Д 36.053.01 (М. Пантюк, Т. Пантюк, М. Чепіль), з вересня 2014 р. – до сьогодні (В. Кемінь, Т. Пантюк, М. Чепіль);

– Д 26.001.16 у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (В.П. Кемінь);

– Д 58.053.01 у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка зі спеціальності 13.00.07 – теорія і методика виховання (М.М. Чепіль – упродовж 2004 – 2010 рр.);

– К 20.051.01 у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки (В.П. Кемінь; М.М. Чепіль – упродовж 2002 – 2005 рр.);

– К 05.053.01 у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського зі спеціальності 13.00.04 – загальна педагогіка та історія педагогіки (М.М. Чепіль – упродовж 2005 – 2008 рр.);

– Наукової ради Інституту педагогіки та факультету педагогіки і психології Університету імені Марії Кюрі-Складовської у Любліні (Польща) із захисту кандидатських та докторських дисертацій із педагогіки (М.М. Чепіль – з 2004 р. до сьогодні).

УСПІХИ НАУКОВЦІВ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Упродовж останніх років викладачі, аспіранти й докторанти кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти отримали міжнародні стипендії, брали участь у міжнародних проєктах і наукових стажуваннях. Зупинимось лише на тих, які вдалося отримати та успішно завершити.

Молоді науковці (аспіранти А. Возняк, А. Федорович, Н. Скварок, А. Погоріла, О. Карпенко, докторантка О. Квас) упродовж 2006 – 2012 рр. отримали урядову стипендію Польського комітету ЮНЕСКО для виконання наукового дослідження в Академії спеціальної педагогіки ім. М. Гжегожевської (м. Варшава). Науковим керівником усіх цих проєктів є М.М. Чепіль.

Перспективним напрямом міжнародної співпраці з вищими навчальними закладами Австрії є виконання освітніх програм. Двічі перебувала на навчанні за міжнародною магістерською програмою обміну студентів “Erasmus” у Вищій педагогічній школі м. Відень (з вересня 2009 до червня 2010) для написання магістерської роботи О. Карпенко. Згодом, будучи уже аспіранткою, поданий нею науковий проєкт на виконання теми наукового дослідження отримав схвальну підтримку, і їй призначено стипендію Фонду стипендій Австрійської Республіки для аспірантів в Університеті ім. Леопольда Франценса м. Іннсбрук. За сприянням професора Університету ім. Леопольда Франценса П. Штегера молодого науковцеві вдалося налагодити наукові контакти із провідними вченими – професором Йозефом Крістіаном Айгнером (Австрія), професором Інґрід Мітте з Університету ім. Юстуса Лібіха м. Гіссен (Німеччина), із директором СОС-дитячого містечка м. Імст Вернером Шраером (Австрія).

Викладачі кафедри беруть участь у розробці гуманітарних проєктів. Порізному складається їхня доля. Уперше підтримку і визнання отримав поданий у 2012/3 н.р. науковий проєкт у галузі “суспільні науки”. Мова йде про участь у конкурсі на отримання стипендії Кірккланда, в якому взяла участь 313 кандидатів, зокрема 192 особи з України. Рішенням Польсько-Американської Комісії Фулбрайта для реалізації нау-

ково-дослідницького проєкту стипендію ім. Лейна Кірккланда на 2013/4 н.р. отримали 47 осіб з дев'яти країн, серед них – викладач нашої кафедри О. Карпенко. Базовим навчальним закладом призначено Університет імені Адама Міцкевича у м. Познань.

У 2014/5 н.р. серед поданих на конкурс наукових проєктів отримано грант на виконання спільного наукового дослідження “Професійна кар'єра випускників педагогічних спеціальностей Польщі й України”. З української сторони виконавцем дослідження є доцент О. Карпенко, з польської – ад'юнкт Й. Конашевська. Фінансування забезпечує Університет Марії Кюрі-Скłodовської.

Величезні зусилля зі сторони ректорату і кафедри прикладено до організації і проходження стажування за кордоном, обмін науковцями. Наукове стажування на кафедрі загальної педагогіки та дошкільної освіти пройшли науковці з Університету Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні: заступник декана факультету педагогіки та психології ад'юнкт Е. Сажинська (травень 2012 р.), ад'юнкт кафедри андрагогіки Й. Конашевська (вересень 2014), ад'юнкт кафедри теорії виховання Б. Каліновська-Вітек (вересень 2014 р.), Рафал. Вавер (грудень 2014 р.).

У жовтні 2014 р. пройшли стажування на кафедрі дошкільної освіти в Інституті педагогіки Університету Марії Кюрі-Скłodовської доценти О. Карпенко, І. Паласевич, А. Федорович, програмою якого передбачено вивчення досвіду підготовки спеціалістів для дошкільних навчальних закладів, ознайомлення з педагогічними технологіями, організацією педагогічної практики. Сподіваємося, що їхні задуми будуть втілені у підготовку фахівців для сфери дошкільної освіти в нашому університеті. Найближчим часом планується обмін студентами цієї спеціальності.

В останні роки опубліковано 1 монографію (“Ciernista droga: Wychowanie narodowe dzieci i młodzieży ukraińskiej w Galicji i II Rzeczypospolitej (1848 – 1939)”, автор М.М. Чепіль), яка присвячена проблемам національного виховання

української молоді, 10 збірників наукових праць польською, українською та англійською мовами. Проведені дослідження у межах спільних проєктів знайшли висвітлення на сторінках наукових видань, редакторами яких є науковці України і Польщі:

“Europejska wspólna przestrzeń edukacyjna a przeobrażenia oświatowe w Polsce i na Ukrainie (1989 – 2006): Nadzieje i zagrożenie” (М. Чепіль, Р. Куха);

“Wychowanie dzieci i młodzieży w społeczeństwie demokratycznym (na przykładzie Polski i Ukrainy)” (М. Чепіль, В. Петрик, М.А. Страдовскі);

“Професійна підготовка педагога в контексті європейських інтеграційних процесів” (М. Чепіль, Р. Бера);

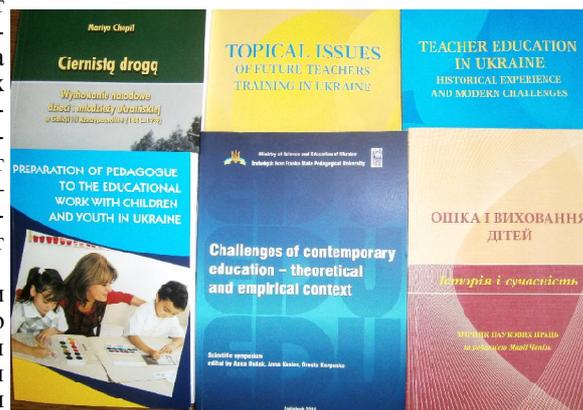
“Challenges of contemporary education – theoretical and empirical contexts” (А. Каньос, А. Дудак, О. Карпенко);

“Опіка і виховання дітей: історія і сучасність” (М. Чепіль);

“Teacher education in Ukraine: historical experience and modern challenges” (М. Чепіль, О. Карпенко, Й. Конашевська);

“Preparation of pedagogue to the educational work with children and youth in Ukraine” (М. Чепіль, О. Карпенко, В. Петрик);

“Topical issues of future teachers’ training in Ukraine” (М. Чепіль, О. Карпенко, Й. Конашевська);

“Janusz Korczak – przyjaciel dzieci. W nurcie rozważań pedagogicznych” (М. Чепіль, Р. Беднаж-Гжибек, М. Хайковська);

“Życie i serca oddane dzieciom. Janusz Korczak i Wasyl Suchomlinski niezapomniani” (О. Карпенко, В. Петрик).

Упродовж п'яти років триває обмін науковими і навчально-методичними дослідженнями між педагогами франківського університету і Брестського державного університету ім. О.С. Пушкіна. Чисельною є група наших колег на міжнародних науково-практичних конференціях “Порівняльна педагогіка в умовах міжнародної співпраці та європейської інтеграції” (4 – 5 лютого 2010 р.; 19 – 20 травня 2011 р.; 16 – 17 травня 2013 р., 15 – 16 травня 2015 р.). За результатами роботи конференцій опубліковано 6 збірників наукових праць. Опубліковано колективну монографію “Модернізація образования в современном мире: традиции и инновации”, яка вийшла друком у Білорусії (2015 р.).

Відрадно, що в нашому університеті ректоратом для цього створюються належні умови, тому маємо підстави очікувати нових успіхів.

СТИПЕНДІЯ ІМ. ЛЕЙНА КІРКЛАНДА: НЕОЦІНЕННИЙ ДОСВІД ТА ЦІКАВІ ЗНАЙОМСТВА ДЛЯ ПОДАЛЬШОЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мені пощастило, що серед 313 кандидатів, зокрема 192 особи з України, пройти усі шаблі і отримати стипендію ім. Лейна Кіркланда у категорії “молоді науковці” у галузі суспільні науки. Рішенням Стипендіальної Кваліфікаційної Комісії Програми ім. Лейна Кіркланда в 2013/14 н. р. стипендію отримали 47 осіб з дев’яти країн. Стипендія надається за підтримки Польсько-Американського Фонду Свободи і Польсько-Американської Комісії Фулбрайта, які кожного року оголошують відкритий конкурс для кандидатів з України, Білорусі, Росії, а також Молдови, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Казахстану і Киргизстану. Серед вищих навчальних закладів України був лише один – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка.

Комісія визначає університет і наукового керівника для реалізації наукового проекту. Ним став Університет імені Адама Міцкевича у м. Познань – навчальний заклад, який входить у п’ятірку найкращих. Місто зустріло мене своєю величчю та простотою, університет – своєю відкритістю, а люди – щирістю. Я вперше приїхала у Познань, в університет, де впродовж навчального року виконувала науковий проект під керівництвом завідувача кафедри дослідження соціальних проблем і соціальної роботи, професора Анни Міхальської. Це працелюбна, віддана своїй справі, вимоглива до себе та до інших, нещадна у критиці й щира у компліментах жінка. Її поради, сприяння у пошуку літератури, знайомство з її колегами, дозволило мені зібрати цікавий матеріал для написання наукової роботи. Цьому сприяло й відвідування лекцій, семінарських і практичних занять (психолого-педагогічні концепції навчання і виховання, порівняльна і корекційна педагогіка, проблеми сучасної культури й освіти, історія соціології, соціології суспільних проблем, соціології молоді тощо).

Стипендія передбачала щомісячний звіт на кафедрі і в комісії. На жаль, були такі випадки, коли стипендію переставали виплачувати і молоді особи упродовж 5 днів повинні залишити Польщу. Щоденно ми дотримувалися досить напруженого графіку. Були дні тижня, коли доводилося перебувати в університеті упродовж десяти годин. Окрім наукової роботи і навчальних занять, додатково було організовано курси польської та англійської мови (6 годин в тиждень), відвідування

яких закінчувалося екзаменом. Організатори програми здійснювали патронат над стипендіатами. Залишити університет чи виїхати самовільно було нереально, та й не було такої потреби, бо кожен розумів добре: чого і для чого отримав наукову стипендію.

В університеті неодноразово відбувалися цікаві зустрічі з науковцями і студентами різних країн (США, Норвегії, Австралії та ін.). На них ми мали можливість представити Україну, свої наукові здобутки, перспективи наукових досліджень. Презентація моєї наукової роботи у рамках проекту, присвяченої проблемам теорії виховання дітей у соціальних інституціях європейських країн, викликала цікаву дискусію. Науковці ділилися власним досвідом і результатами досліджень шляхів та методів реформування соціальної політики, цікавилася дослідженнями українців. Під час таких зустрічей уточнювали завдання дослідження, перспективи його реалізації.

Стипендіальна програма передбачала фінансування усіх видів наукової діяльності (участь у наукових конференціях, семінарах у Польщі та країнах Європейського Союзу, видання наукових статей, збірників наукових праць), забезпечувала сприятливі умови для ознайомлення з культурно-історичною спадщиною Вроцлава, Кракова, Варшави, Любліна. У кожному з цих міст відбувалася п’ятиденна так звана інтеграційна зустріч усіх стипендіатів. Під час таких зустрічей мали можливість познайомитися з науковцями університету, представити свою наукову роботу, познайомитися з аспірантами. Ми побували у найпрестижніших університетах Польщі, ознайомилися із діяльністю приватних і громадських організацій, зустрічалися з представниками адміністрації президента, заступником міністра закордонних справ, а також членами сейму.

Спільною темою усіх зустрічей став Євромайдан і ситуація, в якій опинилася Україна. Підтримка посадовців, політиків, представників різних сфер, а також стипендіатів з інших країн (Білорусії, Казахстану, Киргизстану, Грузії) надала нам впевненості та віри у краще майбутнє. Неодноразово ми виходили на Євромайдан у м. Познань, відвідували євромайданівців, які перебували на лікуванні у Польщі.

Також корисним для мене було проходження педагогічних практик в університеті, дитячому будинку м. Познань. Маючи попередній досвід у цій сфері в Австрії та Німеччині, було надзвичайно цікаво, насамперед у науковому плані, вивчити досвід роботи дитячих будинків. Зазначу, що мене вразила ширість працівників установи. Директор Войцех Вальчак завжди знаходив час, щоб детально ознайомити з метою, завданнями, методами і формами опікунсько-виховного процесу, з обов’язками педагогічних працівників, добре знав життєву ситуацію вихованців. Окрім цього, брала участь у театральні-пластичних заняттях для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку. Мене вражала допитливість та зацікавленість дітей українською освітою, народними традиціями та ситуацією, яка склалася в Україні.

Загалом, за період перебування у Познані, мені вдалося взяти участь у шести конференціях, опублікувати п’ять статей англійською мовою за кордоном, три статті у фахових виданнях України. Результатом співпраці з польським науковцями стало видання трьох англійських збірників наукових праць “Challenges of contemporary education – theoretical and empirical contexts”, “Teacher education in Ukraine: historical experience and modern challenges”, “Topical issues of future teachers’ training in Ukraine”.

Виконання стипендіальної програми завершилося отриманням диплому. Та найважливіше для мене – це налагодження контактів з науковцями Польщі, Німеччини, Канади, Японії. Я вдячна долі, за можливість отримати наукову стипендію такого рівня! Бажаю успіхів молодим науковцям нашого університету. Упевнена, що це піде на користь як університету, так і кожному.

Стипендія ім. Лейна Кіркланда – неоціненний досвід та цікаві знайомства, які так необхідні для подальшої наукової праці.

Ореста КАРПЕНКО,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної
педагогіки та дошкільної освіти

ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТІВ НА ОЛІМПІАДАХ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ “ПЕДАГОГІКА”

На кафедрі загальної педагогіки та дошкільної освіти щороку відбувається I етап (теоретичний та творчий етапи) Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни “Педагогіка”, учасниками якого є студенти інституту іноземних мов, інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій, інституту музичного мистецтва, а також факультетів філологічного, історичного та біологічного. З 2005 року відповідальною за організацію та проведення I етапу, а також підготовку студентів до II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни “Педагогіка” є кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Оксана Іванівна Гевко.

Загалом у теоретичному етапі студенти показують добрі знання з педагогіки. Другий етап є творчим і передбачає роботу над презентацією, тема якої щороку змінюється: “Школа майбутнього”, “Спішімо творити добро”, “Презентація факультету (інституту)”, “Моя майбутня професія”, “Моє професійне кредо”, “Учитель майбутнього” тощо. Творчий другий тур вимагає від студентів вияву значних творчих здібностей, уміння вияву індивідуальних здібностей у колективній роботі, уміння врахувати і дослухатися до чужої думки, відстоювати власні ідеї й адаптувати свої пропозиції в руслі інших ідей, власних та колективних оригінальних підходів, вміння швидко орієнтуватися у нестандартній педагогічній ситуації.

Студенти поділяються групами, кожна з яких працює протягом 20 – 30 хвилин над власним проектом. Умовами таких проектів є те, що, працюючи в групі, кожен учасник виконує певну роль, що стосується оформлення, змісту, структури, а також поетичної, літературної, художньої, пісенної, музичної наповненості проекту та показу презентації. Кожна з груп проявляє своє перспективне бачення певної проблеми, бере участь у дискусіях, що виникають після захисту проектів.

У кожному проекті як членами журі, так і самими учасниками оцінюються значущість та актуальність порушених проблем, відповідність їх досліджуваним тематичі; коректність використовуваних методів дослідження; активність кожного учасника проекту відповідно до його

індивідуальних можливостей; колективний характер прийнятих рішень; характер спілкування і взаємодопомоги, взаємодоповнюваності учасників проекту; необхідна і достатня глибина проникнення в проблему, залучення знань з інших галузей; доказовість прийнятих рішень, уміння аргументувати свої висновки; естетика оформлення результатів виконаного проекту; уміння відповідати на питання опонентів, лаконічність та аргументованість відповідей кожного члена групи.

Доцент Оксана Іванівна Гевко є керівником студентської проблемної групи із підготовки до I та II етапів Всеукраїнської студентської олімпіади із навчальної дисципліни “Педагогіка”, зокрема студентів під її керівництвом були призерами в окремих номінаціях.

У 2007 р. студент інженерно-педагогічного факультету Ю.Я. Мандзяк зайняв III місце у II турі Всеукраїнської олімпіади з педагогіки, яка проходила в Переяславі-Хмельницькому, отримав три грамоти: дві – за зайняте III місце у номінації “Наукова робота” (“Формування творчої особистості учня загальноосвітньої школи на уроках трудового навчання засобами проектно-технології”) дослідницького туру, за перемогу у творчому турі, а також за перемогу у номінації “За високий рівень педагогічної майстерності” технологічного туру.

У 2010 р. А.В. Петречко отримав дві грамоти: “За кращий захист наукової роботи” (“Розвиток індивідуальних творчих здібностей учнів на уроках трудового навчання”), “За кращу розробку конспекту уроку”, а сам керівник О.І. Гевко – подяку за керівництво науковою роботою студента.

У 2011 р. А.В. Петречко отримав дві грамоти: за I місце у теоретичному турі, та у номінації “За вміння використовувати талант у професійній діяльності”, а керівник О.І. Гевко – подяку за керівництво науковою роботою студента.

У 2012 р. на II турі олімпіади з педагогіки, який проходив у Республіканському вищому навчальному закладі „Кримський гуманітарний університет” (м. Ялта) Р.Ю. Гринчак, студентка III курсу філологічного факультету, та Н.Ю. Стасів, студентка інституту фізики та математики та інформатики отримали

перемогу у конкурсах: за кращий захист творчої наукової роботи “Маловідомі сторінки з історії педагогічної думки регіону”, а також за складання та театралізацію народної казки за заданою педагогічною проблемою. Зокрема, Н. Стасів отримала перемогу ще й за кращу реалізацію виховного заходу, уроку та реклами “Моя професія”.

У 2013 у II турі Всеукраїнської олімпіади з педагогіки, яка проходила в Республіканському вищому навчальному закладі „Кримський гуманітарний університет” м. Ялта студентка романо-германської філології Ольга Володимирівна Болюк зайняла VI місце та була нагороджена дипломом I ступеня за глибоке наукове дослідження та оригінальну презентацію творчої роботи “Маловідомі сторінки з історії педагогічної думки регіону”, а також була нагороджена іменним дипломом Протоієрея Адама Дмитренка за творчий підхід до вивчення проблем духовно-морального виховання.

Змістовними та яскравими вийшли презентації вчительської професії обох представників нашого університету під керівництвом доц. кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Оксани Іванівни Гевко. Ольга Болюк наголосила на важливості вчительської професії, на фоні відеопрезентації шкільного життя заспівала “Колискову для педагога”, яка в гумористичній формі відтворила “нічну підготовку” до відкритого уроку, конференції, виховного заходу тощо. Після цього студентка виділила принципи, форми, методи роботи вчителя з учнями, що унаочнювалися демонстрацією гумористичних відеофрагментів з кіножурналу “Єралаш”, кінофільму “Операція И та інші пригоди Шурика”. Виступ був підсумований сценкою, яку студентка організувала серед учасників з інших університетів та обґрунтуванням потрібності та важливості професії вчителя іноземних мов. Доречними і красивими були плакати, які підготувала студентка для ілюстрації свого виступу – це велика мудра сова, що асоціювалася з мудрим вчителем та представництво різних мов в індоєвропейській сім’ї. Виступ О. Болюк щедро був винагороджений оцінками журі та оплесками інших учасників.

НАШІ СТУДЕНТИ – НАША ГОРДІСТЬ

У 2007 році кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти стала випусковою кафедрою для студентів спеціальності “Дошкільна освіта”. За час, що минув, чимало студентів закінчили навчання та стали випускниками франківського вишу. Історія кафедри старанно фіксує та зберігає багато своїх славних сторінок, що писалися за безпосередньої участі студентів. Насамперед, це участь у численних всеукраїнських олімпіадах із дошкільної педагогіки, зустрічі з видатними сучасниками, екскурсійні поїздки мальовничими куточками України, участь у загальноуніверситетських культурно-масових, спортивно-оздоровчих заходах.

Очевидно найбільше глибоко врзались у пам’ять студентів відвідини польського міста Люблін у листопаді 2014 року. Група майбутніх вихователів дітей дошкільного

віку, а саме десятеро студентів II та III курсів соціально-гуманітарного університету вперше взяли участь у міжнародній програмі обміну студентів, перебуваючи два тижні на лекційних та практичних заняттях у Люблінському Католицькому Університеті імені Івана Павла II.

Незабутні враження на студентів справило місто зі своєю багатовіковою історією та надзвичайно колоритною архітектурою, старовинним замком і надсучасними європейськими спорудами, зведених зокрема й для створення атмосфери комфортності численних місцевих студентів. До речі, у Любліні налічується більше десятка вищих навчальних закладів, причому половина студентів-іноземців, що навчаються у місті – українці. Цей факт особливо зацікавив наших студентів, адже усі вони одноставно, без

виключення, виявили бажання продовжувати навчання за обраною спеціальністю у КУЛі.

Усе пізнається у порівнянні. У достовірності цього твердження мали можливість пересвідчитися на практиці наші спудеї. Програма, складена польськими колегами, відрізнялася надзвичайною насиченістю, граничною відвертістю та невідкупною доброзичливістю. Важко уявити незбагненні масштаби та величезну масу позитивних емоцій від усіх подій, фактів, зустрічей. І не дев’ять пар щодня згадуються зараз студентами, а зустрічі з польськими ровесниками, не тривалий маршрут до університетських аудиторій, що займав більше години часу, а знайомство з особливостями місцевого студентського самоврядування, не важкі підйоми о п’ятій ранку, а спілкування з двома консулами України – у Польщі та Словаччині, не відмова сприймати

Іван Бобітко також, крім комп'ютерної презентації, представив яскраві плакати, на одному з яких продемонстрував важливість кожної з представлених якостей педагога. Велике зацікавлення як членів журі, так і учасників викликав рецепт учительського щастя, демонстрація власного досвіду, участі у студентському житті ДДДПУ, в народній хорівій капелі "Gaudeamus", що представляв майбутню професію вчителя музики.

Ольга Болюк підготувала ґрунтовне дослідження "Виховні ідеї педагогічної спадщини Уляни Кравченко" (науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент О.І. Гевко). Студентка опрацювала архівні матеріали, документи, поетичні твори педагога-поетеси, провела паралель між творчістю У. Кравченко і сучасними педагогічними течіями та досвідом. Нею були продемонстровані як унікальні твори поетеси, світліни, в тому числі і співпраці із великим Каменярем – І. Франком, а також особисті речі У. Кравченко, вишиванки (блузка та плаття, в якому педагог захищала "матуру"). Виступ студентки був відзначений усіма членами журі та учасниками олімпіади. Ґрунтовність роботи, її новизну та значимість для сучасної освіти була виголошена на закритті олімпіади головою оргкомітету олімпіади, доктором педагогічних наук, професором, дійсним членом НАПН України, ректором РВНЗ „Кримський гуманітарний університет” О.В. Глузманом, який назвав цю роботу найкращою науковою роботою всієї Всеукраїнської олімпіади.

Іван Бобітко працював над науковою роботою "Просвітницька діяльність та педагогічні погляди Костянтина Малицької" (науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент С.М. Івах). За цією роботою була підготовлена комп'ютерна презентація, повідомлення як про педагогічну діяльність К. Малицької, так і про її вклад у поезію, літературу, музику, про складені нею пісні, які вважають народними.

Складніше було працювати над останнім туром олімпіади "Калейдоскоп педагогічних технологій", завдання для якого студенти одержали напередодні (тож на підготовку, презентацію, приготування наочності виділяється тільки

час після 18-ї години, і, звичайно, ніч). О. Болюк необхідно було підготувати колективний спосіб навчання КСН (В.К. Дяченко, О.Г. Ривин) на уроках іноземної мови, а І. Бобітку – застосувати технологію проблемного навчання на уроках музики.

Ольга Болюк використала колективну роботу "Урок-подорож визначними місцями м. Київ на уроці англійської мови", роботу в парах, роботу в групах, взаємонавчання, взаємоперевірку, перехресну методику, листування з колегою та проектування майбутньої діяльності.

Іван Бобітко побудував свій фрагмент уроку музики на роботі над проблемою "Філософська, літературна та музична діяльність Г.С. Сковороди". У виступі студент також залучив учасників олімпіади. Він продемонстрував роботу студентів над пошуком та повідомленням ними про кожну з видів діяльності педагога-філософа як окремої проблеми, запропонував прослуховування та розгляд поезії-пісні "Кожному городу нрав і права", обґрунтування тверджень як студентами, так і вчителем, був використаний також евристичний метод.

Обидва виступи були відзначені як членами журі, так і учасниками олімпіади.

У 2014 році II турі олімпіади з педагогіки, який мав проходити у Республіканському вищому навчальному закладі "Кримський гуманітарний університет" (м. Ялта) студенти О. Яворська та І. Реут підготували наукові роботи туру "Педагоги-новатори рідного краю: історія та сучасність" до участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни "Педагогіка" в м.Ялта "Інноваційні ідеї Омеляна Вишневецького" (О. Яворська) та "Любов Білас – педагог-новатор музичної освіти Львівщини" (І. Реут). Ці роботи були надіслані (за умовами олімпіади) до I березня. Вже 15 березня нам було повідомлено про відмінні успіхи наших робіт і претендентство на призові місця при успішному захисті, проте, після відомих подій, анексії Криму II тур олімпіади було відмінене.

Цього року II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни "Педагогіка" відбудеться 18 – 21 травня у Глухівському національному

педагогічному університеті імені Олександра Довженка. Олімпіада відбудеться у чотири тури: I тур – творчий – самопрезентація "Учитель майбутнього"; II тур – теоретичний – тестування знань учасників із педагогіки; III тур – пошуково-дослідницький – складання і захист наукового апарату дослідження (перед початком конкурсу проводиться жеребкування з теми та тему наукового дослідження. Відповідно до отриманої теми вони повинні виконати наступні завдання: 1) скласти науковий апарат дослідження;

2) обґрунтувати методи дослідження; 3) провести статистичну обробку запропонованих емпіричних даних (одержують їх разом із темою дослідження);

4) скласти анотацію змісту наукового дослідження однією із європейських мов (анг., нім.) обсягом до 10 речень. Тривалість III туру – 1,5 години (підготовка – 90 хв., захист – до 10)); IV тур – практичний – захист-презентація виховного проекту з використанням інноваційних педагогічних технологій.

Цього року на олімпіаду відряджені переможці I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни "Педагогіка" студенти інституту іноземних мов Ольга Яворська та інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій Юлія Бойко. Заявки на участь в олімпіаді вже надіслані. Учасниці готують виховні проекти з використанням інноваційних педагогічних технологій та їх презентації. Отож побажаємо нашим студентам натхнення та творчості у підготовці та успішної участі та перемоги у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни "Педагогіка"!

25 березня відбулися педагогічний тренінг та семінар для учасників Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із галузі "Педагогічні науки", а 26 березня – публічний захист та презентація конкурсної наукової роботи. Наша студентка Ольга Яворська ("Розвиток творчої особистості учня засобами інтерактивних технологій на уроках іноземної мови"), була нагороджена дипломом I ступеня.

Оксана ГЕВКО,
кандидат педагогічних наук, доцент

пояснення викладача через надзвичайну насиченість та щільність занять, а жвавий інтерес до кожного речення польських лекторів, не постійне бажання втамувати спрагу та голод поміж заняттями, а смачні та ситні сніданки, обіди й вечері, організовані польською стороною, не відчуття постійної фізичної втоми, а щоденне бажання відправитися на шопінг, щоб скористатися передріздвяними знижками.

Професійне зростання та остаточне усвідомлення правильності обраного фаху, непереборне бажання займатися практичним удосконаленням власних умінь та навичок відбулося внаслідок знайомства з польськими дошкільниками та школярами. З'ясувалося, що мовні перешкоди – не завада доброзичливому ставленню та бажанню допомогти пізнавати навколишній світ і людей, що оточують, навіть, якщо з ними не просто порозумітися вербально.

Непідкупний інтерес продемонстрували

викладачі Католицького університету у спілкуванні з українськими студентами під час академічних занять, поза аудиторіями. Зі сльозами на очах прощалися вони в останній день перебування наших студентів у Польщі та запрошували до наступних зустрічей.

Важко збагнути окремі події, вчинки, факти, не розуміючи їхнього значення у майбутньому. І лише погляд крізь час на ці ж речі сприяє усвідомленню правильності прийнятих рішень. Зокрема про правильність здійсненого вибору професії, міста навчання, університету, що колись стане рідною альма-матер. Незмінним завжди залишається бажання пізнати світ у всій його різноманітності.

Загалом можна сміливо стверджувати про широку обізнаність наших студентів та невідомий інтерес до подій, що насичують їхнє життя і побут, незалежно від сприятливих чи не зовсім умов. У своїй багатогранності, неповторності су-

часний світ все ж дає численні можливості для саморозвитку, реалізації діяльнісного компонента освіти у відповідності до вимог, які ставить сьогодення перед представниками молодого покоління – майбутньою педагогічною елітою суспільства.

Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти, соціально-гуманітарний факультет, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка мають честь гордитися своїми студентами, особливо майбутніми вихователями наймолодшого покоління українців – творців нової держави. Їм судилося змінювати свідомість народу, що неухильно крокує до практичного втілення та реалізації прагнення не одного покоління нашого народу до гідного та достойного життя у великій сім'ї європейських націй.

Юрій КАЛІЧАК,
кандидат педагогічних наук,
доцент

ГОТУЄМО ВИХОВАТЕЛІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

З 2007/8 н.р. кафедра стала випусковою зі спеціальності “Дошкільна освіта”. Потреба підготовки кадрів для дошкільної освіти зумовлена, з одного боку, тим, що на Львівщині немає вищого навчального закладу, який би готував таких фахівців, з іншого, – відчутною стає необхідність розширення мережі дошкільних навчальних закладів. Метою діяльності кафедри є підготовка конкурентно-спроможних фахівців для дошкільних навчальних закладів. Для її реалізації професорсько-викладацький склад сформулював завдання: виховання професійно вмотивованих потреб студентів в оволодінні новими знаннями, уміннями, цілісності у їх використанні; здійснення глибокої базової підготовки студентів з обраної спеціальності, що передбачає передачу найкращих культурних, наукових і освітніх традицій, підготовку молоді до професійної діяльності; стимулювання і вдосконалення знань і вмінь студентів в оволодінні інноваційними та комунікативними технологіями; формування у майбутніх фахівців вміння поглиблювати професійні знання і вдосконалювати професійні навички шляхом цілеспрямованої роботи над собою.

В основу діяльності кафедри лягла креативно-евристична стратегія, яка виявляється у постійному творчому пошуку механізмів удосконалення професійної підготовки фахівців дошкільних навчальних закладів. Колектив кафедри реалізує ідеї особистісно орієнтованої моделі професійної підготовки педагога, що забезпечує формування творчого потенціалу, ініціативи та самоорганізації майбутнього фахівця; ідеї педагогіки співробітництва і педагогізації навчально-виховного процесу у вищій школі. Налагоджується взаємодія і співробітництво між кафедрою та дошкільними навчальними закладами міста і регіону, між викладачами та студентами. Засновано серію “Бібліотека дошкільного педагога” (з 2009 р.). Її започаткувало видання чотирьох навчально-методичних посібників для підготовки

фахівців усіх освітніх рівнів “Дошкільна освіта”.

Реалізація наукового потенціалу викладачів кафедри здійснюється у межах наукової проблеми кафедри через залучення їх до щорічних звітних університетських, всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій; опублікування у фахових періодичних виданнях статей, де висвітлено результати власної наукової роботи; організацію на базі кафедри міжнародних, всеукраїнських і регіональних науково-практичних конференцій та семінарів, на яких представлено актуальні проблеми дошкільної освіти, підвищення рівня кваліфікації викладачів через навчання в аспірантурі і докторантурі, проходження стажування у провідних навчальних закладах України та Польщі.

На базі кафедри працює студентський науковий гурток із проблем дошкільної освіти, члени якого є активними

учасниками та призерами щорічних олімпіад.

У 2011 р. відбувся перший випуск фахівців денної форми навчання спеціальності “Дошкільна освіта”.

З метою поліпшення якості підготовки фахівців, у межах діяльності кафедри планується започаткувати функціонування студентської дослідницької лабораторії з вивчення і презентації передового педагогічного досвіду дошкільних навчальних закладів Львівщини. Така робота можлива за участю та під керівництвом викладачів кафедри. Вона може передбачати три рівні:

- перший рівень обов’язковий для усіх студентів, які проходять педагогічну практику у дошкільних навчальних закладах. Одним із завдань практики є ознайомлення з досвідом вихователів ДНЗ, вивчення специфіки (спеціалізації) дошкільної установи;

- другий рівень вивчення досвіду роботи ДНЗ передбачає його аналіз, узагальнення. Може здійснюватися у межах виконання студентами індивідуальних навчально-дослідницьких завдань, курсових та кваліфікаційних робіт під керівництвом наукових керівників;

- третій рівень – поширення передового досвіду дошкільних навчальних закладів через власні та спільні з науковими керівниками публікації в педагогічних періодичних виданнях, виступи на студентських і викладацьких наукових конференціях, семінарах.

Першочерговим завданням є обладнання та відкриття кабінетів і майстерень із фахових методик дошкільної освіти, започаткування досвіду художніх студентських студій, де майбутні фахівці за бажанням змогли б вдосконалювати набуті уміння та навички (ліплення, малювання, аплікація тощо); обладнання “ігрового майданчика” – своєрідного навчального майданчика під відкритим небом, де студенти могли б відпрацьовувати методику різних видів роботи з дітьми під час прогулянок.

ВЧИМОСЯ ТВОРЧОСТІ, КРЕАТИВНОСТІ

21 листопада 2014 р. в Інституті педагогіки Люблінського Католицького Університету імені Яна Павла II відбувся семінар обміну досвідом на тему "Розвиток мовленнєвої і театральної активності у дітей в ДНЗ і початковій школі". Це перший семінар із шостої едиції циклу семінарів, організатором яких є професор Христина Халас. Саме вона започаткувала цей вид наукової і практичної діяльності, який набув поширення і популярності серед польських колег, і не тільки. Окресливши тематику чотирьох семінарів, охарактеризувавши їх специфіку, організаторів і програму, вона представила учасників семінару, в якому беруть участь вихователі, вчителі, психологи, директори освітніх установ, науковці, аспіранти і студенти польських вишів. Семінар набув міжнародного характеру. Окрім нас, української групи, у ньому взяли участь Генеральний консул України у Словаччині Ольга Бенч, доцент кафедри педагогіки Ева Долинська та 10 студентів спеціальності "Дошкільне виховання" Католицького університету в Ружомберку (Словаччина). Група студентів нашого університету разом із професором Марією Чепіль та доцентом Юрієм Калічаком взяли участь у роботі семінару. Загалом у семінарі взяло участь близько 300 осіб.

Учасників семінару привітала проєктор з міжнародної співпраці Люблінського Католицького Університету імені Яна Павла II професор Уршуля Папроцька-Пйотровська. У своєму виступі сконцентрувала увагу на нових вимогах у підготовці майбутніх педагогів до роботи з

дітьми, на проблемах реорганізації дошкільної і початкової освіти, наголосила на проблемах організації навчального процесу в університеті, на навчанні закордонних студентів та ін. В учасників семінару виникло багато запитань до доповідача.

У своєму виступі директор Інституту педагогіки професор Мар'ян Новак звернув увагу на загальнолюдські цінності виховання, стан теорії і практики виховання, а наскрізно була ідея формування особистості, розвиток активності і підготовка до життя у суспільстві, поєднання практики і теорії у цій складній ділянці суспільного життя.

Досить цікавими були виступи, тренінги, практичні заняття, які презентувалися на семінарі. Психолог, аспірантка цього ж університету Сильвія Гвяздовська-Станьчак висвітлила проблему "Креативність – наукове і практичне трактування". Доповідач із допомогою мультимедійних засобів розкрив сутність поняття "креативність", "творчість", їх спільне і відмінне, навести цікаві приклади з власної діяльності і своїх колег.

Захоплюючою була презентація власного досвіду роботи доктора Марти Бук-Цегелки, вчителя-практика, ад'юнкта кафедри дидактики і шкільної освіти на тему "Розвиток мовленнєвої творчості у дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку". Педагог використовувала активні форми, залучала учасників семінару до виконання мовленнєво-творчих завдань, прагнула розкрити різні варіанти розв'язання ситуацій. Цікавинкою була презентація "Книги пригод", підготовлені

на батьками для дітей другого класу. Учасники семінару мали можливість побачити і почути окремі фрагменти, а також погортати її сторінки. Доповідач із великою любов'ю і приємністю поділилася своїм досвідом роботи, ілюструючи його фактами та фрагментами.

Вихователь Анна Бадора, аспірантка цієї ж кафедри, представила учасникам практичні заняття на тему "Театр як середовище розвитку уяви і креативності дітей", в якому брали участь польські, українські і словацькі студенти. Нам імпонувала організація та черговість їх проведення, оригінальність завдань, їхня послідовність, а також залучення значної групи студентів. Дуже добре, що студенти нашого університету змогли взяти участь у їх проведенні.

Згодом відбулася дискусія з різних проблем. Приємна, доброзичлива атмосфера, яку забезпечили організатори семінару, спонукала усіх, не дивлячись на вік, національну приналежність, віросповідання, до роздумів і розмови. Ніхто не поспішав, і ще довгий час дискусія тривала у коридорах, на кафедрі. Учасники семінару мали можливість обмінятися адресами, познайомитися ближче, налагодити контакти та ін.

Сподіваємось, що і для наших студентів, це незабутні миті, цікаві зустрічі та розмови, ознайомлення з досвідом виховання дітей, який ніколи їм не завадить.

Ми щиро вдячні нашим партнерам із Польщі – професорові Христині Халас за запрошення, організацію цікавої, насиченої програми семінару та багаторічну підтримку польсько-українських університетських відносин.

АВТОРСЬКИЙ СЕМІНАР АМОНАШВІЛІ У ЛЬВОВІ

28 березня – 1 квітня 2014 року у Львові відбувся авторський семінар Шалви та Паата Амонашвілі з основ гуманної педагогіки. Шалва Олександрович Амонашвілі – академік Російської академії освіти, професор, доктор психологічних наук, іноземний член НАПНУ, почесний доктор та почесний професор педагогічних університетів України, Росії, Болгарії, Казахстану, Дагестану, президент Міжнародного Центру Гуманної Педагогіки. Його книги ввійшли в скарбницю світової педагогічної класики. Паата Шалвович Амонашвілі – президент Міжнародного центру гуманної педагогіки, письменник, соціолог, керівник дитячої художньої студії "Басті-Бубу", науковий керівник дитячого садка "Басті-Бубу" (Тбілісі, Грузія).

На зустріч із видатним педагогом-новатором з'їхалися освітяни Львівщини, Івано-Франківщини, Рівненщини, Хмельниччини. З Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка були присутні 12 викладачів, 43 студенти спе-

ціальності "Дошкільне виховання", докторанти, аспіранти. За сприяння Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, зокрема Л.І. Білан, участь студентів нашого університету була безкоштовною.

На обговорення винесено теми "Гуманна педагогіка і проблеми управління освітою", "Теорія і практика гуманної педагогіки", "Теорія і практика гуманної педагогіки в дитячому садку "Басті-Бубу". Упродовж семінару виголошувалися доповіді, демонструвалися майстер-класи, відео фрагменти занять, проведених у дитячому садку (м. Тбілісі).

Ш. Амонашвілі поділився своїми філософськими роздумами про розвиток гуманної педагогіки, презентував власний досвід педагогічної діяльності, який порівняв із дорогою до висот Кавказьких гір, а себе назвав альпіністом, який намагається досягти їхніх малодоступних вершин. Педагог-новатор також привернув увагу слухачів до Маніфесту гуманної пе-

дагогіки, в якому запропоновані шляхи виходу з кризи, яка охопила не тільки освітній простір, а й усе суспільство. У Маніфесті стверджується необхідність гуманізації освітнього простору, побудови освітньо-виховного процесу на засадах духовності.

Сучасна школа, на його думку, чекає від нас ласки, любові, вдячності. "Школа – це радість життя, національний інструмент, вона зрощує національний Дух, забезпечує духовний розвиток особистості, допомагає кожному усвідомити сенс свого життя". У центрі діяльності педагогічного колективу повинні бути Віра, Правдивість, Любов, Гуманізм, Справедливість, Культура, Совість. Розмірковуючи над "школою життя", Лицар гуманної педагогіки наводив цікаві приклади із творчої спадщини українських педагогів (М. Пірогова, К. Ушинського, В. Сухомлинського), звернувся через освітян Львівщини з підтримкою українському народу.

Цікавим було ознайомлення з впровадженням гуманної педагогіки в дитячому садку "Басті-Бубу", створенням розвивального середовища у дошкільному закладі, проблемами розвитку мовлення, математичних уявлень, ознайомлення з довкіллям.

Під час семінару була унікальна можливість стати безпосереднім учасником розмови з теоретиком та практиком гуманної освіти, обговорити наболілі питання, поспілкуватися у колі колег, познайомитися із новинками книжкового ринку, придбати книги і методичні розробки.

Семінар пройшов із великим піднесенням учасників і залишив незабутні враження, які спонукають до роздумів, перегляду власних поглядів на дитину і своїх взаємовідносин з дітьми.

ДОКТОРАНТУРА ЯК КУЗНЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ

Підготовці кадрового потенціалу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І. Франка завжди надавалося великої ваги. Кадрова робота упродовж останніх десятиліть спрямовувалася на підвищення наукового рівня науково-педагогічних працівників, залучення до викладацької і наукової діяльності талановитої молоді, підвищення педагогічної майстерності викладацького складу університету. Тому цілком логічним було прагнення отримати можливість готувати у стінах Франкового університету докторів наук, готових розвивати і примножувати досягнення української науки.

З огляду на це, у 2009 р. згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 182 від 26.02.2009 р. у Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І. Франка було відкрито докторантуру за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, що стало новою віхою у підготовці науково-педагогічних кадрів вищої категорії. Докторантура не лише надала можливість підвищувати кваліфікацію наукових пра-

цівників, але й стала джерелом поповнення наукових шкіл університету.

За шість років функціонування докторантури навчання у ній пройшли п'ятеро здобувачів, троє з яких (О. Квас, О. Невмержицька, О. Кобрій) двостроково захистили дисертаційні дослідження у спеціалізованій вченій раді Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. Ще двоє здобувачів (О. Смолінська, Н. Кузан) готуються до захисту дисертацій. На сьогодні у докторантурі навчається троє докторантів (І. Турчик, О. Галян, Н. Федчишин). Відтак, очевидно, що в докторантурі підвищують кваліфікацію як викладачі кафедри педагогіки, так і представники інших кафедр університету, а також інших вишів. І для всіх них кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти на три роки стає рідною домівкою. Тут вони мають змогу ознайомитися з новітніми розробками у галузі педагогіки, обговорити важливі проблеми, отримати належну професійну консультацію, а головне – відчутти підтримку всього колективу кафедри, а також

впевненість у власних силах. А проблематика виконуваних досліджень дійсно вражає. Тут і питання розвитку ідей дитино-центризму у педагогічній теорії і практиці, і проблематика формування змісту педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах України в історичній ретроспективі, і теоретико-методичні засади формування цінностей особистості засобами шкільного спорту тощо. Щороку звітуючись на кафедрі про виконану роботу, докторанти мають змогу отримати побажання та кваліфіковані рекомендації досвідчених колег. Впродовж навчання в докторантурі здобувачі також долучаються до організації конференцій, які щорічно проводяться на кафедрі загальної педагогіки та дошкільної освіти.

Наукове життя докторантів кафедри насичене інтенсивними науковими пошуками, творчою роботою, що неодмінно приводить до наукових досягнень і звершень, якими по праву гордіться весь професорсько-викладацький склад кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти.

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ

Одним із напрямів діяльності кафедри є підготовка науково-педагогічних кадрів – докторів і кандидатів педагогічних наук. Найздібніша і найталановитіша молодь продовжує навчання в аспірантурі та докторантурі, успішно захищає дисертаційні дослідження, торуючи свій шлях у науці в світ пізнання.

Навчання в аспірантурі відбувається за двома спеціальностями: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, відповідно до наказу МОН України № 92 – 802 від 03.12.1998 р.; 13.00.07 – теорія та методика виховання (наказ № 182 від 26.02.2009 р.).

Упродовж цього періоду підготовлено 6 докторів і 38 кандидатів педагогічних наук. Виконані дисертаційні дослідження захищалися у спеціалізованих вчених радах вищих навчальних закладів України. Вихованці кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти (випускники аспірантури й докторантури) викладають у вищих навчальних закладах Львівщини, Івано-Франківщини, Закарпаття. Педагогічні ідеї впроваджують у навчально-виховний процес Львівського національного університету ім. І. Франка, Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника,

Ужгородського національного університету, Мукачівського державного університету, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, Українського Католицького Університету та ін.

На кафедрі створено наукову школу дослідників з історії педагогіки, порівняльної педагогіки, педагогіки вищої школи. Наукова школа “Історія, теорія і практика української освіти і виховання” (керівник – проф., д-р пед. н. М.М. Чепіль). Особливу увагу звернено на зміст виховання української молоді, зміст педагогічної підготовки вчителя в історичній ретроспективі та у контексті європейського освітнього простору. Результати досліджень впроваджують у процес підготовки магістрів, аспірантів і докторантів. Під керівництвом М. Чепіль захищено 20 кандидатських й 1 докторську дисертації, Т. Пантюк – 6 кандидатських дисертацій, О. Квас – 3, О. Кобрій – 3, О. Вишневський – 2, О. Невмержицька – 1.

Станом на 1 січня 2015 р. навчання в аспірантурі завершили 45 осіб, з них – 38 успішно захистили кандидатські дисертації (84%), у докторантурі – 3 (в усіх захист дисертації достроково). Викладачами кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти здійснюється наукове керівництво дисертаціями 4 докторантів та 14 аспірантів.

НАША ПЕРСПЕКТИВА – НОВА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

Перспективним напрямом діяльності колективу кафедри буде підготовка фахівців освітнього рівня “магістр” для всіх напрямів підготовки галузі знань 18.01 “Специфічні категорії” спеціальності 8.18010021 “Педагогіка вищої школи” кваліфікації 231 “Викладач університетів та вищих навчальних закладів”. Рішенням ДАК від 31 березня 2015 р. затверджено ліцензований обсяг – 30 осіб денної і 30 осіб заочної форм навчання. Підставами для її відкриття є, по-перше, необхідність підготовки нової генерації науково-педагогічних кадрів як одного з стратегічних завдань реформування вищої освіти в Україні; по-друге, – потреби та перспек-

тиви розвитку вищої і професійної школи на Львівщині, яка потребує професійної підготовки викладачів вищих навчальних закладів.

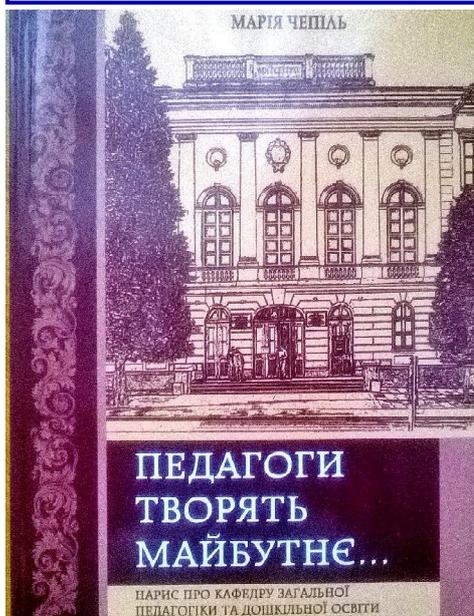
Сферою використання магістра педагогіки вищої школи є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України: спеціальні навчально-освітні та навчально-виховні заклади, вищі навчальні заклади різних рівнів акредитації та форм власності, науково-педагогічні установи, освітні заклади підвищення кваліфікації та післядипломної освіти. Професійні назви робіт, які здатен виконувати магістр кваліфікації: викладач

вищого навчального закладу I – IV рівнів акредитації; завідувач навчальною лабораторією; молодший науковий співробітник; керівник, заступник керівника, керівник підрозділу вищого навчального закладу I – II рівнів акредитації; керівник, заступник керівника, керівник підрозділу закладу перепідготовки педагогічних кадрів; керівник, заступник керівника, керівник підрозділу середнього загальноосвітнього навчально-виховного закладу всіх типів; заступник керівника науководослідної установи.

Запрошуємо усіх бажаючих на навчання!

Ювілейні видання

“ПЕДАГОГИ ТВОРЯТЬ МАЙБУТНЄ”

Під такою назвою вийшов друком нарис про діяльність кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти (автор – М. Чепіль). У пропонованій студії висвітлено основні віхи становлення і розвитку кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, розкрито різнобічну діяльність професорсько-викладацького складу, який своєю педагогічною працею та просвітницькою діяльністю сьогодні робить вагомий внесок у розбудову української освіти і педагогічної науки, долучається до формування національної еліти загалом та свідомого громадянина України зокрема.

Перший розділ “Гортаючи сторінки історії” розкриває витoki становлення кафедри, висвітлює її розвиток в умовах Української держави. Автор аналізує еволюцію розвитку кафедри, її змін та назв, представляє з метою широкої популяризації здобутків і напрацьовань в галузі теорії і практики виховання, історії вітчизняної та зарубіжної педагогіки

видання двох серій “Бібліотечка дошкільного педагога” (2009) та “Педагогіка в іменах” (2013), що є заслугою автора.

Другий розділ “Втілюємо творчі ідеї” присвячений науковій діяльності, тематиці наукових досліджень, підготовці наукових кадрів, навчально-виховній діяльності та міжнародній співпраці. Спектр досягнень кафедри сягає глибини наукових підходів до розв’язання питань підготовки майбутніх педагогів третього тисячоліття. Мета нарису – висвітлення життєвого і творчого шляху педагогів, їх напрацьовань у науковому та творчому пошуку, популяризації наукових праць на міжнародному рівні.

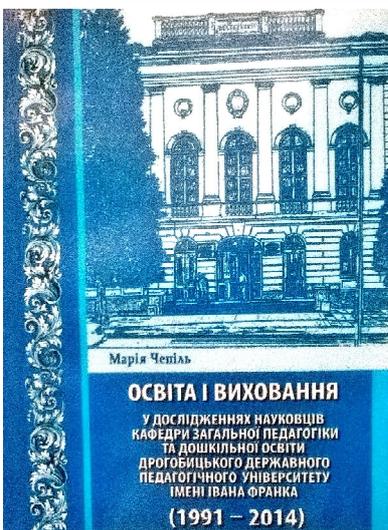
Третій розділ “Особистості, що творять майбутнє” презентує професорсько-викладацький склад кафедри, її аспірантів та докторантів. Автор висвітлює творчі доробки молодих науковців, праці яких знайшли висвітлення у зарубіжних та вітчизняних наукових фахових виданнях, монографіях тощо.

Віолета ГОРОДИСЬКА,
кандидат педагогічних наук, доцент

ОСВІТА І ВИХОВАННЯ У ДОСЛІДЖЕННЯХ НАУКОВЦІВ КАФЕДРИ ...

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик висвітлює становлення і розвиток освіти, методологічні засади виховання, сучасні технології навчально-виховного процесу в загальноосвітній та вищій школі з урахуванням історичних, теоретичних, практичних аспектів виховної роботи та специфіки сучасних обставин розвитку українського суспільства. Видання спрямоване на популяризацію наукових досліджень професорсько-викладацького складу кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка в умовах незалежної України.

Мета видання: ознайомити громадськість із науковою діяльністю професорсько-викладацького складу кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти,

відобразити вагомий внесок науковців університету в розвиток педагогічної науки. У бібліографічному посібнику представлені монографії, збірники наукових праць, статті, опубліковані в Україні і за рубежом. Друковані матеріали посібника сприятимуть подальшій передачі інформації серед наукових, науково-педагогічних співробітників та бібліотечних працівників, студентства, керівників та працівників освіти різного рівня.

Матеріал бібліографічного покажчика подано в алфавітному порядку. Допоміжний апарат складається з іменного покажчика авторів та співавторів. Всі частини бібліографічного видання не тільки інформаційні та науково-пізнавальні за змістом, але й мають виховну та соціальну дію, а сам покажчик – світоглядну, культуро-зберігаючу та культуроформуючу, самоосвітню функції.

Зміст науково-допоміжного бібліографічного покажчика дає підстави характеризувати його як видання актуальне, конче необхідне в умовах сучасності для використання у навчально-виховному процесі та науково-практичної реалізації як могутнього імпульсу до усвідомлення себе українцем.

У пропонованому користувачеві посібнику, представлено документальний масив (1 157 бібліографічних записів), який згруповано в 4 розділи. Посібник містить іменний та предметний покажчики.

Бібліографічний посібник є серйозною джерельною базою для подальшої роботи науковців, педагогів, вчителів, вихователів та методистів, сприяє професійному зростанню кадрів, формує єдиний комунікативний простір, є запорукою передачі досвіду.

Науково-допоміжний бібліографічний посібник зорієнтований на читачів різних рівнів: науковців, докторантів, аспірантів, здобувачів, магістрантів, викладачів, студентську молодь, педагогічних та бібліотечних працівників, керівників закладів освіти, учителів шкіл, методистів, вихователів.

Віолета ГОРОДИСЬКА,
кандидат педагогічних наук, доцент

СЛОВО ПРО КАФЕДРУ...

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ УСТРЕМЛІННЯ ПЕДАГОГІВ

Невдовзі виповнюється 75 років від дня утворення кафедри педагогіки та дошкільної освіти. За попередній період її колектив має багато значних здобутків. Одним із вельми плідних напрямів діяльності кафедри в останні роки є активна міжнародна співпраця.

Процеси євроінтеграції українського суспільства стали особливо значними протягом останнього року. Кафедрою зроблено чимало хороших справ у різних ділянках співробітництва з низкою зарубіжних партнерських закладів із Білорусі, Польщі, Австрії, Німеччини. Завдяки постійним зусиллям колектив кафедри активно співпрацює з такими провідними вишами, як Жешувський університет, Університет Марії Кюрі-Склодовської,

Люблінський католицький університет, Академія спеціальної педагогіки, Вища школа економіки і інноватики, Брестський держуніверситет, Вища педагогічна школа у Відні, Німецьке товариство ім. Яна Коменського та іншими.

Завдяки широкому колу зарубіжних партнерів успішно реалізуються обміни викладачами та студентами, співпраця у наукових дослідженнях, підготовка різного виду публікацій, організація спільних конференцій, семінарів, участь у підготовці та атестації наукових кадрів та інше.

Доробок колективу в цілому, а окремих НПП є вельми значним і налічує десятки заходів різного масштабу, вже напевно близько 200 спільних публікацій: монографій, збірників праць, статей та іншого.

Дуже важливим є участь частини викладачів кафедри у виконанні спільних проектів, стажуванні за рубежом, отриманні різних стипендій, виконанні освітніх програм. Серед них чимало молодих учених та аспірантів.

Слід побажати колективу кафедри на чолі з професором Марією Чепіль таким чином діяти і надалі, а це, безсумнівно, приведе до збільшення творчого доробку як колективу в цілому, так і особисто кожного з учасників євроінтеграційного процесу.

Мирон ЧЕРНЕЦЬ,
доктор технічних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної діяльності

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ – ГОРДИСТЬ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

У цьому році Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка відзначає подвійне свято – 75-річчя з часу заснування та 75-річчя кафедри педагогіки. І хоч, в масштабах університету, – це одна з найбільш зрілих кафедр, для соціально-гуманітарного факультету вона є однією з наймолодших. Адже у березні 2007 р., на підставі рішення вченої ради університету, кафедра педагогіки увійшла в структуру соціально-гуманітарного факультету. У 2008 р. кафедру педагогіки перейменовано у кафедру загальної педагогіки та дошкільної освіти.

Сьогодні колектив кафедри – це 6 докторів наук, професорів, 11 кандидатів наук, доцентів. Завдяки енергійності керівництва та професійним навичкам викладачів наукова діяльність кафедри набула швидких темпів розвитку. За своїм складом кафедра на 100 відсотків забезпечена фахівцями з науковими ступенями і вченими званнями, посідає перші місця в рейтингу кафедр університету. Науково-методична база постійно поповнюється новими навчальними посібниками, підручниками, науковими розробками, що

робить вагомий внесок у розвиток вітчизняної педагогічної науки та системи дошкільної освіти.

В історії соціально-гуманітарного факультету кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти посідає важливе місце. Від початку своєї діяльності в якості структурного підрозділу факультету кафедра взяла на себе надзвичайно відповідальну і непросту місію – підготовку фахівців за спеціальністю “Дошкільне виховання” і, треба визнати, справилась із цим завданням на “відмінно”, успішно подолала усі труднощі і перешкоди на своєму шляху. Завдяки зусиллям колективу кафедри сьогодні створена відповідна база для здобуття студентами напряду підготовки “Дошкільна освіта” глибоких знань та практичного досвіду роботи за фахом.

Таким чином, за час свого існування у структурі факультету, кафедрою проведена велика робота з розвитку нової для університету спеціальності – “Дошкільна освіта”. Втішно, що за цей відносно невеликий період часу викладачі опублікували більше сотні методичних видань, десятки підручників і монографій, у тому числі з

грифом Міністерства освіти і науки України, сотні наукових статей. Викладачі кафедри є постійними учасниками та організаторами наукових семінарів та конференцій різних рівнів в Україні і за її межами.

Гордістю кафедри та наочним відображенням ефективності її роботи є випускники. За час діяльності кафедри як випускової підготовлено кілька сотень фахівців, які працюють на різних посадах у закладах дошкільної освіти нашого регіону та за його межами.

Тому сьогодні хочеться висловити слова великої пошани і вдячності колективі кафедри за професіоналізм, жертвувати щоденну працю, плідну та результативну діяльність, за вагомий внесок у розвиток сучасної педагогічної науки, навчання і виховання студентської молоді.

Бажаю колективу кафедри подальших успіхів у професійній діяльності, нових творчих досягнень, позитивних результатів у підвищенні якості підготовки фахівців, реалізації усіх задумів і втілення мрій!

Ігор ГРИНИК,

в.о. декана соціально-гуманітарного факультету

ПЕРШІ КРОКИ РОБОТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

У 1985 році, після закінчення стаціонарної аспірантури при Науково-дослідному інституті педагогіки України у Києві, я була скерована як молодий спеціаліст на роботу викладачем кафедри педагогіки Дрогобицького педінституту. Тут зустріла чудову і надзвичайно добру людину, якій завдячуючи і своїм призначенням на роботу, і приємними спогадами про колеги-педагогів, – Наталію Миколаївну Павленко – завідувачку кафедри педагогіки. Ця дивовижна жінка – така розумна і проста водночас, до слів якої прислухалися й досі прислухаються, усе сприймає емоційно, з гумором, вислухає кожного, з ким спілкується, зрозуміє, підтримає, заспокоїть, розрадить. Завжди пам'ятати настанову, що викладач педагогіки повинен бути добрішим і людянішим за інших. Тоді ми, представники кафедри, часто співали, жартували, допомагали на факультетах показувати вистави, проводити вечорниці, організувати останні дзвоники.

З приходом Омеляна Івановича Вишневецького життя на кафедрі стало ще бурхливішим. На той час, коли майже вся література виявилася застарілою, ідеологічно забарвленою, не було необхідних підручників, нелегко було сформулювати зміст демократичної педагогіки. Укладаючи для студентів допоміжні матеріали з педагогіки, різні програми й посібники, ми, викладачі, сперечалися, намагалися відстоювати власну позицію. Нам справді було цікаво аналізувати різні підходи до визначення теоретичних питань, адже було відомим ставлення кожного до того чи іншого педагогічного трактування. Усі ці дискусії лише нас згуртували, допомагали турбуватися, дбати про кожного, а іноді й по-доброму усміхнутися.

Цікаво, що студенткою математичного факультету я по-іншому сприймала викладачів як строгих, дуже розумних і недовсяжних. Зустрічаючись зі своїми викладачами в основному на державних екза-

менах, я була дуже здивована людяністю, чуттєвістю голів державної комісії – світлої пам'яті Михайла Михайловича Галя (мого декана), Геннадія Михайловича Григоревича, Дмитра Івановича Цюцюри. Михайло Михайлович, пам'ятаючи мене як добру студентку, навіть запропонував мені стати викладачем методики математики, на що я погодилася, бо завжди мріяла про викладання математики (на той час уже спробувала працювати в школі вчителем математики). Мій мрій не судилося збутися – помер Михайло Михайлович, я залишилася викладачем педагогіки.

Сьогодні, оглядаючись назад, не шкодую про свій шлях. Навіть переконана, що гуманітарні дисципліни дозволяють людині з математичною освітою здобути ширшу підготовку і навіть доброю умовою становлення фахівця є зміна професії. Зрештою, педагогіка мені подарувала багато цікавого, приємного і корисного. Я вірю, що мої студенти цінують час наших зустрічей і спілкування.

Ольга КОБРИЙ,

доктор педагогічних наук, професор

ВЧИТЕЛІ ВІДЧИНЯЮТЬ ДВЕРІ. ВХОДИШ ТИ САМ

Кожного разу, коли у житті приходить певна дата, свідомо чи несвідомо аналізуються деталі, які тим чи тим способом визначили життєву дорогу, шлях до мети, способи її досягнення. Однак найважливішими стають люди – ті, що зустрілися на шляху життя, визначили цінності і принципи. Це не завжди безпосереднє спілкування чи навчання, але завжди приклад – приклад праці, спілкування, людяності, цілеспрямованості, інтелігентності, інтелектуальності.

Сьогодні, власне, такий час – нашому університету і кафедрі педагогіки – 75 років. 25 років тому і ми – двоє випускників столичного університету – переступили поріг цього закладу. Перші враження були найкращими. Нас зустрів молодий ректор – світлої пам'яті Валерій Скотний. Всі рішення були швидкими і конструктивними, наступна праця була такою ж.

Наша професійна діяльність розпочалася у надзвичайно хорошему, друж-

ньому, компетентному, майже родинному колективі. Сьогодні з великою приємністю згадуємо тих, із ким працювали і чия свічка життя уже згасла: Степан Сухорський, Василь Гетьман, Валерій Максимов. Завжди забуваємо, куди несе нас шалений ритм життя, коли зустрічаємо на вулиці Наталію Павленко, Галину Григорівну, Богдану Добрянського, Миколу Волошина, Ярослава Самофала, Тетяну Токарську. Не можна оминати філософську дискусію і не задуматися над сенсом життя, коли розмовляєш із Омеляном Вишневецьким. Наша кафедра втілювала (і втілює) у собі усі складові життя людини. Це був і фаховий, і розважальний, і хореографічний, і вокальний, і театральний, і психотерапевтичний, і садово-городній, і кулінарний... колектив.

Кожен із членів кафедри – це легенда, про кожного можна говорити довго і лише добре; у спогадах з'являються лише приємні відчуття. З нашими колегами, сьо-

годні уже пенсіонерами, ми вирішували не лише фахові проблеми, хоч вони визначалися як пріоритетні; з ними можна було спілкуватися про все – їхній рівень розвитку, уміння висловлювати думку і проінформованість дивує і зараз. І кожного разу у кінці розмови додаємо: “Ще не про все поговорили – скоро зустрінемо...”

А тепер хочемо побажати кафедрі і кожному її членові відчуття щастя і задоволення від усього: від своїх дітей чи внуків, від результатів праці чи успішних учнів, від тихого дощу чи свіжого вітру. Нехай Ваша праця дає вагомий результат; Ваші учні нехай перевершать своїх учителів; Ваші життєві роки будуть довгими, завжди романтичними, одухотвореними; Ваша шляхетність і мудрість буде добрим прикладом для тих, хто хоче стати Людиною.

Вдячні учителям своїм

Тетяна та Микола ПАНТЮКИ